

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 19 sentyabr 2015-ci il № 72 (1988) Qiyməti 25 qəpik

Çex Respublikasının Prezidenti Miloş Zemanın Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfəri

Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gələn Çex Respublikasının Prezidenti Miloş Zemanın sentyabrın 15-də rəsmi qarşılanma mərasimi olub.

Azərbaycan Respublikasının dövlət və hökumət nümayəndələri Prezident Miloş Zemanı, Çex Respublikasının nümayəndə heyətinin üzvləri Prezident İlham Əliyevə təqdim olundu.

* * *

Rəsmi qarşılanma mərasimindən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Çex Respublikasının Prezidenti Miloş Zemanın nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə geniş tərkibdə görüşü olub.

Görüşdə ikitərəfli münasibətlərin siyasi, iqtisadi, humanitar və digər sahələrdə uğurla inkişaf etdiyini bildirdi. Bu səfərin ikitərəfli münasibətlərin genişləndirilməsi baxımından əhəmiyyəti qeyd edildi. Əlaqələrimizin möhkəmləndirilməsi üçün yaxşı perspektivlərin olduğu vurğulandı.

* * *

Təkbətək görüş başa çatdıqdan sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Çex Respublikasının Prezidenti Miloş Zemanın nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə geniş tərkibdə görüşü olub.

Görüşdə ölkələrimiz arasında siyasi əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğu qeyd olundu, iqtisadi əməkdaşlığımızın inkişafından məmnunluq ifadə edildi və bu əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün yaxşı perspektivlərin olduğu vurğulandı.

* * *

Geniş tərkibdə görüş başa çatdıqdan sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Çex Respublikasının Prezidenti Miloş Zemanın nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə geniş tərkibdə görüşü olub.

Dövlət başçıları əvvəlcə bəyanatlarla çıxış ediblər.

* * *

Sənədlərin imzalanması mərasimi başa çatdıqdan sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Çex Respublikasının Prezidenti Miloş Zemanın nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə geniş tərkibdə görüşü olub.

Dövlət başçıları əvvəlcə bəyanatlarla çıxış ediblər.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bəyanatı

Hörmətli cənab Prezident. Hörmətli qonaqlar. Xanımlar və cənablar. Cənab Prezident, Sizi bir daha Azərbaycanla səmimiyyətlə salamlayıram. Ölkəmizə xoş gəlmisiniz. Biz Sizin səfərinizə böyük əhəmiyyət veririk. Əminəm ki, səfər çox uğurlu keçəcək və səfərin nəticələri ölkələrimizi bir-birinə daha da yaxın edəcəkdir.

Əlaqələrimiz uğurla inkişaf edir. Siyasi, iqtisadi, mədəniyyət sahəsində çox gözəl nəticələr vardır. Biz siyasi sahədə uğurlu əməkdaşlıq edirik. Beynəlxalq müstəvidə də, beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində də birgə fəaliyyət göstəririk, əməkdaşlıq edirik. Bu gün biz Sizinlə əlaqələrimizin müxtəlif aspektlərini geniş və səmimi şəkildə müzakirə edirik. Bir daha görürük ki, ikitərəfli əməkdaşlığın dərinləşməsi üçün heç bir maneə yoxdur, əksinə, bizim aramızda tərəfdaşlıq və dostluq əlaqələri yaranırdır. Bu gün imzalanan strateji tərəf-

daşlıq haqqında Bəyannamə bu sözlərimin yəni sübutudur. Bu, çox ciddi siyasi sənəddir, ikitərəfli əlaqələrimizin səviyyəsinin mahiyyətini əks etdirir və doğrudan da, əlaqələrimizi strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə qaldırıbdir.

Mən Sizə məlumat verdim ki, bizim Avropa İttifaqına üzv ölkələrlə buna bənzər 7 müqavilə, anlaşma, bəyannamə vardır. Artıq Avropa İttifaqına üzv ölkələrin 8-i ilə Azərbaycanın strateji tərəfdaşlığı haqqında sənədlər imzalanıbdır.

Bu Bəyannamədə əlaqələrimizin müxtəlif aspektləri öz əksini tapır. Eyni zamanda, bizim üçün ən ağırlı problem olan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin mahiyyəti və münaqişənin həlli yolları da göstərilir. Bu mövqeyə, bu dəstəyə görə Sizə minnətdaram. Bəyannamədə göstərilir ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi BMT Nizamnaməsi, BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələri, Helsinki Yekun Aktı, ölkələrin suverenliyi, ərazi bütövlüyü, sərhədlərin toxunulmazlığı və Ermənistan bu işğalçı siyasətini davam etdirir, beynəlxalq vəsaitçilərin çağırışlarına məhəl qoymur. Bu məsələ ilə məşğul olan Minsk qrupunun həmsədrləri - Rusiya, Fransa və Amerika Birləşmiş Ştatları ən yüksək səviyyədə bəyan etmişlər ki, bu münaqişə ilə bağlı status-quo qəbul edilməzdir və dəyişdirilməlidir. Status-qnunun dəyişdirilməsi, təbii ki, işğala son qoyulması deməkdir. Biz bunu istəyirik, beynəlxalq birlik də bunu istəyir və əminəm ki, biz istədiyimizə nail olacağıq, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək və beləliklə, beynəlxalq hüquq və ədalət zəfər çalacaqdır.

Bəyannamədə digər sahələrdə öz əksini tapır. Bizim iqtisadi sahədə

çox uğurlu əməkdaşlığımız var. Deyə bilərsiniz ki, bu gün biz həm höyətlər səviyyəsində, eyni zamanda ikitərəfli formatda daha çox iqtisadi əməkdaşlıq müzakirə etmişik. Burada gözəl potensial var. Ölkələrimiz arasında ticarət dövriyyəsi artır. Eyni zamanda Çex banklarının Azərbaycanda müvafiq layihələrinin icrasına böyük miqdarda vəsait ayrılır. Buna görə də minnətdarıq. Çünki bu vəsait imkan verir ki, Azərbaycanda müxtəlif infrastruktur layihələri icra edilsin, ilk növbədə neqliyyat sektorunda. Bu bəaredə də biz geniş fikir mübadiləsi apardıq və əlbəttə ki, biz əldə edilmiş nəticələri yüksək qiymətləndirik. Eyni zamanda biz gələcəyə baxmalıyıq. Əminəm ki, sabah keçiriləcək Çexiya-Azərbaycan biznes forumu ikitərəfli iqtisadi əməkdaşlığın dərinləşməsi üçün mühüm hadisə olacaqdır.

Qarşılıqlı investisiyaların qoyuluşu məsələləri əhəmiyyət kəsb edir. Həm Çex Respublikası, həm Azərbaycan xarici sərmayə üçün çox məqbul ölkələrdir. Xarici sərmayələr yüksək səviyyədə qorunur. Çalışmalıyıq ki, bizim iş adamlarımız da bir-birini daha da yaxından tanınsınlar və əməkdaşlıq dərinləşsin. Bu yaxınlarda hökumətlərarası komissiyaların iclası da keçirilmişdir. Bu da çox önəmli formatdır. Beləliklə, əminəm ki, gələcək illərdə iqtisadi sahədə daha da uğurlu nəticələr olacaqdır. Bu gün artıq deyə bilərsiniz ki, ticarət dövriyyəsinin səviyyəsi müəyyən dərəcədə bizi çənbə edir.

Energetika sektorunda əməkdaşlıq da, əlbəttə ki, danışıqlar mövzusu. Azərbaycan Çexiyaya xam neft ixrac edir. Çexiyanın enerji balansında Azərbaycan nefti müəyyən bir hissəni - təxminən 30 faizi təşkil edir. Bu da çox önəmli hadisədir. Azərbaycan hazırda "Cənub" qaz dəhlizinin icrası ilə məşğuldur. Bu, nəhəng enerji layihəsidir. Bu layihənin ümumi dəyəri 45 milyard dollara bərabərdir. Burada "Şahdeniz-2" qaz yatağının ikinci fazasının işlənməsi məsələsi öz həllini tapacaq. Eyni zamanda 3 yeni qaz kəməri çalınacaqdır. Cənubi Qafqaz qaz kəməri - Azərbaycanı Gürcüstanla birləşdirən, TANAP - Türkiyə ərazisindən keçən və TAP - Türkiyə sərhədindən İtaliya sərhədlərinə qədər uzanan üçüncü qaz layihəsidir. "Şahdeniz-2" qaz yatağının işlənməsi ilə bərabər bu dörd nəhəng layihə "Cənub" qaz dəhlizini formalaşdırır

və burada Azərbaycan öz liderlik funksiyalarını uğurla yerinə yetirir. Azərbaycan bütün bu layihələrdə investör kimi iştirak edir. Bəzi layihələrdə əsas investör kimi iştirak edir. Baxmayaraq ki, dünyada neftin qiyməti son aylar kəskin şəkildə aşağı düşüb, bu layihənin icrasında heç bir yubannma yoxdur, bütün işlər vaxtında görülür. Azərbaycan tam əminliklə, beynəlxalq əməkdaşlıq nəticəsində bu layihə öz həllini tapacaq və beləliklə, Avropaya Azərbaycandan yeni qaz kəmərinin tikintisi təmin ediləcəkdir.

Digər sahələrdə də əməkdaşlıq üçün yaxşı perspektivlər var. Mən xüsusilə humanitar sahəni qeyd etmək istəyirəm. Azərbaycanda Çexiya mədəniyyətinə, tarixinə çox böyük maraq var. Əminəm ki, cənab Prezident, Siz və Sizinlə bərabər Azərbaycana gəlmiş nümayəndə heyətinin üzvləri bu sahə ilə də tanış olacaqsınız.

Bir daha Sizi səmimiyyətlə salamlayıram. Azərbaycana xoş gəlmisiniz. Əminəm ki, səfəriniz çox uğurlu olacaqdır.

Çexiya Prezidenti Miloş Zemanın bəyanatı

Hörmətli cənab Prezident. Xanımlar və cənablar. İcazə verin, cənab Prezident Əliyevin sözlərini davam olaraq təkrar edirəm ki, Azərbaycan ixracıçı baxımından bizim üçün mühüm ölkədir. Biz neftimizin təxminən 30 faizini Azərbaycanıdan ixrac edirik. Bununla belə, Azərbaycan digər səbəblərə görə də bizim üçün yaxın ölkədir. Əhalimizin sayı, demək olar ki, eynidir. İqtisadi artım tempi kifayət qədər məqbuldur. İşsizliyin səviyyəsi isə aşağıdır. Lakin bir məsələni də qeyd etmək istəyirəm. Prezident Əliyev təvazökarlıq baxımından onu demədi. Azərbaycan öz öhdəliklərini yerinə yetirən ölkədir. Sizi əmin edə bilərəm ki, Azərbaycanda olan əlaqəli maliyyə durumu heç də bütün ölkələrdə yoxdur. Mənə bildirildi ki, Azərbaycan ərazisində aparığımız fəaliyyətin şüurlanmasına gəldikdə, heç bir işin pozulması və ya sığorta hali olmamışdır. Cənab Prezident, mən bunu yüksək dəyərləndirirəm. Bütün bunlar hamıya aydın olan, lakin adı çəkilməyən ölkələrlə müqayisədə Azərbaycana olan etimadı daha da artırır.

Biz, həmçinin, bir sıra iqtisadi və ticarət məsələləri müzakirə etdik. Qeyd etmək istəyirəm ki, Çex iş adamları Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinin birinci mərhələsinə uğurla sərmayə qoymuşlar. Artıq tiqintinin ikinci mərhələsi başlayır. Ümidvaram ki, bu sahədə də əməkdaşlığımız uğurlu olacaq. İnfrastruktur baxımından bu layihə kifayət qədər genişmiqyaslıdır. Azərbaycanın ikinci şəhəri Gəncənin icra hakimiyyətinin başçısı şəhər neqliyyatı, o cümlədən aşağı gərginlik tramvayları ilə bağlı Çex Respublikasına müraciət etmişdir. Çünki heç kəsin xətrinə dəyməmək üçün bildirdim ki, adı çəkilməyən ölkənin verdiyi ilk təklif qəbul edilməz idi. Çexiyanın təklifi daha münasib oldu. Əlbəttə ki, işlədiyimiz əməvi sahələr, xüsusən də müdafiə sənayesi, eləcə də Azərbaycanın polis qüvvələri üçün istər radar, istərsə də digər silah növləri baxımından əməkdaşlıq hazırdır.

İmzalanmış sənədə göstərilirdiyi kimi, biz kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlığa açığıq. Bildiyimiz qədər, bu sahədə Azərbaycan öz məhsullarının bir hissəsini ixrac edir və bu baxımdan özünü təmin edən ölkədir. Bundan əlavə, onlarla digər nümunə getirə bilərəm. Lakin, fikrimcə, onlar haqqında biz sabah biznes forumda söhbət açə biləcəyik. Həminlərin hamını tədbirdə görmək arzulayıram. Sabah bu haqda daha dolğun danışacaq şəxsləri qabaqlamaq istəməzdim.

Yekun olaraq, bildirmək istəyirəm ki, mən cənab Prezidenti Çex Respublikasına səfərə dəvət etdim. Qeyd edirəm ki, Prezidentin rəhbərliyi altında Çex Respublikasına da bir sıra Azərbaycan sərmayələri qoyulsa, çox şad olaram. Ölkəmizdə mehmanxanalar və kurortlar, investisiya baxımından digər münasib məkanlar var. Təmin olun əlaqəli maliyyə durumu heç də bütün ölkələrdə yoxdur. Mənə bildirildi ki, Azərbaycan ərazisində aparığımız fəaliyyətin şüurlanmasına gəldikdə, heç bir işin pozulması və ya sığorta hali olmamışdır. Cənab Prezident, mən bunu yüksək dəyərləndirirəm. Bütün bunlar hamıya aydın olan, lakin adı çəkilməyən ölkələrlə müqayisədə Azərbaycana olan etimadı daha da artırır.

AZƏRTAC-ın materialları əsasında

Respublika Veteranları Təşkilatı Avropa Parlamentinin Azərbaycan barədə qərəzli qətnaməsinə etiraz edir

Avropa Parlamentinin 2015-ci il sentyabrın 10-da qəbul etdiyi qərəzli antiAzərbaycan qətnaməsinə etiraz olaraq, Azərbaycan Respublikası Mühərribə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatı Rəyasət heyətinin sentyabrın 15-də keçirilən iclasında bəyanat qəbul edilib.

Bəyanatda deyilir: "Avropa Parlamentinin Azərbaycan ilə bağlı irəli sürülən iddiaların yanlış və qərəzli şəkildə məlumatlar əsasında hazırlandığı qətnamə Azərbaycan Respublikası Mühərribə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatı tərəfindən narazılıqla qarşılanıb, ciddi etiraz və təsəssüf hissi yaradıb. Avropada demokratiyanın dayaqlarından biri kimi tanınan bu qurumun belə anlaşılmaq addım atması bütövlükdə regionda və dünyada demokratik dəyərlərə və ədalət prinsiplərinə vurulan zərbədir. Avropa Parlamenti müdriklik edib Avropa İttifaqının üzvü olan və olmayan ölkələrə bərabər və ədalətli münasibət göstərmək əvəzinə, Azərbaycan haqqında həqiqətə uyğun olmayan bəyanatları ilə radikal, pozucu siyasət yeritdiyi açıq-aşkar görünür".

Bəyanatda daha sonra qeyd edilir ki, Avropa Parlamentinin Azərbaycan əleyhinə qəbul etdiyi qətnamə, son illər Avropanın bəzi ölkələrində Azərbaycana qarşı münasibətin dəyişməsi respublikamızın qazandığı böyük nailiyyətlər, xüsusilə, ilk Avropa Oyunlarının ölkəmizdə böyük uğurla keçirilməsi bəzilərində qışaqlıq, paxıllıq hissi yaradıb. Bu da Azərbaycana qarşı qərəzli mövqeyin ortaya qoyulmasına gətirib çıxarıb. Bu qışaqlıq, paxıllıq xüsusilə erməni diasporunun təsirinin nəticəsidir.

Qətnamədə, həmçinin, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı Azərbaycana nümayəndə heyəti göndərməsi təklif edilir. Ancaq nədənsə 23 ildən artıqdır ki, Avropa Parlamenti keçirdiyi iclaslarında BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi dörd qətnaməyə Ermənistan tərəfindən məhəl qoyulmamasından, Ermənistanın deportasiya edilmiş, Qarabağdakı doğma yurd-yuvalarından qovulmuş yüz minlərlə azərbaycanlının hüquqlarından birçə dəfə də olsun danışmayıb. Qarabağda rəsmi fəaliyyət göstərən terrorçu erməni separatçıların qətlə yetirdiyi günahsız, müxtəlif fiziki və mənəvi zərərliqlərə məruz qalmış insanların hüquqları yada düşməyib.

Bəyanatda daha sonra deyilir: "Mühərribə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatı olaraq, Avropa Parlamentinin Azərbaycan əleyhinə qəbul etdiyi 2015-ci il 10 sentyabr tarixli qərəzli və qeyri-obyektiv antiAzərbaycan qətnaməsinə birmənalı şəkildə rədd edir və Avropa ictimaiyyətinə iklil standartlara xidmət edən bu siyasətə qarşı etiraz bildirməyə səsləyirik. Ermənistanın işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarından çıxmasını, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün və Qarabağdan kütləvi surətdə məcburi köçürülmüş bir milyonluq sakinlərin pozulmuş hüquqlarının təmin olunmasını tələb edirik. Həsab edirik ki, Avropa Parlamentinin müstəqil və suveren dövlətin daxili işlərinə qarışması, ona qarşı təhqir və təzyiç məqsədilə qəbul olunmuş hər hansı sənəd qəti şəkildə qəbul edilməzdir".

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə nazirinə

Hörmətli cənab Müdafiə naziri. "N" hərbi hissəsində xidmət edən əsgər valideynləri adından Sizə öz dərin ehtiramımızı və minnətdarlığımızı bildiririk. Gənc əsgərlərin andıçmə mərasimində gördüklərimiz hər birimizi qürurlandırdı.

Ölkəmizin müdafiə sistemində rəhbərliyin dəyişdiyi son iki ilə yaxın müddət ərzində orduda baş verən əsaslı yeniliklər təkcə ordu ilə bağlı olan insanların deyil, ümumən hər bir vətəndaşın ordumuzun qüdrətinə inamını artırır. Bir həqiqət hamıya yaxşı məlumdur ki, Azərbaycan Ordusunun əldə etdiyi bütün uğurlar möhtərəm Prezidentimiz, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ordu quruculuğuna yüksək diqqət və qayğısının nəticəsidir. Bu diqqət və qayğı bütün sahələrdə olduğu kimi, əsgər və zabitlərin sosial-mənəvi şəraitinin yaxşılaşdırılmasında tutmuş, maddi-texniki bazanın gücləndirilməsinə qədər hər yerdə özünü parلاق şəkildə göstərən.

Son günlər keçirilən irimiqyaslı təlimlər ordumuzun gücünü, qüdrətini daha da artırır. Bu uğurlar hər birimizi ürəkdan sevindirir. Biz valideynlər hərbi hissələrdə vəziyyətin yaxşılaşmağı doğrudan gördüyümüzü və islahatların davam etdiyini şahidi olduq. Komandanlığın və zabıt, gizir heyətinin əsgərlərə olan münasibəti əsl valideyn münasibətidir. İmkan tapıb andıçmə mərasimində gələ bilməyən valideynləri əsgər övladlarına üçün hərbi birləşmə rəhbərliyi tərəfindən çox yüksək səviyyədə təşkil olunmuş bayram süfrəsi və musiqi töhvəsi yaddaşımızdan heç zaman silinməyəcək.

Azərbaycan Ordusunun qazandığı bütün uğurlara görə bir daha möhtərəm Prezidentimiz, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə, ordu rəhbərliyinə, generallarına, zabıt heyətinə, qəbli vətənpərvərliklə döyünən cəngavər əsgər övladlarımıza valideyn ehtiramımızı və minnətdarlığımızı çatdırırıq. Gündən-günə qüdrətli artan ordumuzun qətiyyəti sayəsində işğal olunmuş torpaqlarımızın azad olunacağı günə çox qalmayıb.

Bu günlərdə başa çatan Komanda Qərargah Hərbi Oyunları hər birimizin ordumuza inamını daha da artırdı. Ordumuza və onun rəhbərliyinə inanırıq!

Hörmətlə: əsgər valideynləri adından Nəsiləli MAYILOV, Gülnaz HƏSƏNOVA, Tofiq VƏLİYEV, Cəmşid HƏCİYEV

Müdafiə Nazirliyində ABŞ müdafiə katibinin nümayəndəsi ilə görüş keçirilib

Sentyabrın 18-də Azərbaycan Respublikası Müdafiə nazirinin müavini - Hərbi Hava Qüvvələrinin komandanı general-leytenant Ramiz Tahirov ölkəmizdə səfərdə olan ABŞ müdafiə katibinin Rusiya, Ukrayna və Avstraliya üzrə köməkçisinin müavini xanım Evelin Farkas ilə görüşüb.

Görüşdə bölgədəki hərbi-siyasi vəziyyət, ölkəmiz arasında hərbi əlaqələr, o cümlədən təhlükəsizlik və müdafiə sahəsində əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub.

Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti

"TurAz Qartalı - 2015" birgə təlimləri başa çatıb

Avqustun 22-dən başlayan Azərbaycan və Türkiyə Hərbi Hava Qüvvələrinin "TurAz Qartalı - 2015" birgə taktiki təlimləri sentyabrın 18-də sona çatıb.

Azərbaycan Respublikası Müdafiə nazirinin müavini - Hərbi Hava Qüvvələrinin komandanı general-leytenant Ramiz Tahirov və Türkiyə Hərbi Hava Qüvvələrinin nümayəndəsi polkovnik Nihat Çirakoğlunun iştirakı ilə təlimlərin yekunlarına həsr olunmuş tədbirdə uçuş və texniki heyətin, aviasiya vasitələrinin fəaliyyəti təhlil olunub, əldə olunan nailiyyətlər diqqətə çatdırılıb, planlaşdırılan birgə işlər müzakirə edildi.

Döyüş təyyarələrinin taktiki-texniki xüsusiyyətlərinin üstünlüklərindən istifadə etməklə uçuşlar keçirən, veri-

lən bütün tapşırıqları peşəkarlıqla icra edən pilotların göstərdikləri nəticələr komandanlıq tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. Bildirilib ki, davamlı olaraq Hərbi Hava Qüvvələrinin birgə təlimlərinin keçirilməsi hər iki ölkənin pilotlarının bəca-riq və praktiki vərdişlərinin artmasına, müstəqil fəaliyyətlərin planlaşdırılmasına, əməliyyatların keçirilməsi üzrə qarşılıqlı fəaliyyət və döyüş uzlaşması imkanlarının öyrənilməsinə və digər tapşırıqların yerinə yetirilməsinə imkan yaradacaqdır.

Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti

AŞPA-nın məruzəçisi cəbhə bölgələrində olub

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) siyasi işlər və demokratiya komitəsinin Dağlıq Qarabağ münafişəsi üzrə məruzəçisi Robert Uolter sentyabrın 15-də Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov ilə görüşdə cəbhəboyu zonaya, xüsusilə təmas xəttinə səfər edərək yerli əhali və şəxsi heyətlə görüşmək niyyətində olduğunu bildirib.

R.Uolterin vəziyyətlə yerdə yaxından tanış olmaq xahişi müsbət qarşılanaraq təhlükəsizliyi təmin olunmaq-

la Müdafiə Nazirliyinin nümayəndələrinin müşayiəti ilə helikopterlə cəbhə bölgəsinə aparılıb.

Səfər zamanı R.Uolter Bərdə, Tərtər, Ağdam bölgələrində olub, qoşunların təmas xəttində, ön sənqərlərdə şəxsi heyətlə görüşüb, onların sosial-məişət problemləri ilə maraqlanıb və qarşı tərəfi vizual müşahidə edib.

Erməni silahlı bölmələri tərəfindən daim atəşə məruz qalan Tərtər rayonunun Qapanlı kənd sakinləri ilə görüşdə son günlər düşmən tərəfinin vəziyyəti daha da gərginləşdirərək miniaturlardan və iriçaplı silahlardan yaşayış məntəqələrini atəşə tutması faktı qonağın diqqətinə çatdırılıb.

O da bildirilib ki, hətta bir neçə gün əvvəl kəndə keçirilən toy mərasiminin atəşə tutulması nəticəsində iki qadın və bir uşaq güllə yarasaları alıb.

R.Uolter səfər zamanı əldə etdiyi məlumatlardan yararlanacağını bildirib və problemin beynəlxalq hüququn normaları və prinsipləri çərçivəsində həll olunacağına əminliyini ifadə edib.

Qonaq müxtəlif istiqamətlərdə ön sənqərlərdə döyüş tapşırığı yerinə yetirən hərbi qulluqçularla görüşlərdə əsgər və zabitləri dinləyib, onla-

rın suallarını cavablandırır, eləcə də onun özünü maraqlandıran məsələlərə cavab alıb.

Bölgələrə səfəri başa çatdıqdan sonra R.Uolter Bakıya qayıdıb.

Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

17 sentyabr 2015-ci il.

Müdafiə Nazirliyi bildirir ki, erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 113 dəfə pozub.

Erməni silahlı bölmələri İcevan rayonunun Berkaber kəndində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Qızılhacılı kəndində, Bərdə rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Koxanəbi kəndində yerləşən mövqelərdən atəşə tutub.

Goranboy rayonunun Talış, Gülüstən, Tərtər rayonunun Çiləbürt, Göyax, Ağdam rayonunun Novruzlu, Sarıcalı, Kəngərli, Yusifcanlı, Şıxlar, Mərzili, Cəvahirli, Şuraabad, Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Horadiz, Qaraxanbəyli, Aşağı Seyidəhmədli, Cəbrayıl rayonunun Mehdi kəndləri yaxınlığında, həmçinin Göygöl, Goranboy, Xocavənd, Füzuli və Cəbrayıl rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqələri atəşə tutulub.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri əməliyyat şəraitini nəzərə alaraq, düşmən atəş nöqtələrinə, mövqələrinə və sənqərlərinə 163 atəş zərbəsi endirib.

18 sentyabr 2015-ci il.

Müdafiə Nazirliyi bildirir ki, erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində 60 millimetrik minaatanlardan və iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 91 dəfə pozub.

Erməni silahlı bölmələri Noyembəryan rayonunun Barəkamavan kəndində və İcevan rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonu Qaymaqlı kəndində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimizi atəşə tutub.

Goranboy rayonunun Talış, Tapqaraqoyunlu, Gülüstən, Tərtər rayonunun Çiləbürt, Çaylı, Qızıloba, Ağdam rayonunun Novruzlu, Kəngərli, Şıxlar, Cəvahirli, Baş Qərvənd, Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Horadiz, Qaraxanbəyli, Qorqan, Aşağı Seyidəhmədli, Aşağı Əbdürrəhmanlı, Cəbrayıl rayonunun Mehdi kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Xocavənd və Füzuli rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqələri atəşə tutulub.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri əməliyyat şəraitini nəzərə alaraq, düşmən atəş nöqtələrinə, mövqələrinə və sənqərlərinə 146 atəş zərbəsi endirib.

Məktəblilər "TurAz Qartalı - 2015" təlimlərinin qonağı olublar

Məktəblilər Azərbaycanla Türkiyə arasında illik hərbi əməkdaşlıq planına əsasən, iki ölkənin Hərbi Hava Qüvvələrinin birgə "TurAz Qartalı - 2015" taktiki təlimlərində iştirak edən hərbi pilotların qonağı olublar.

Qırıcı, bombardmançı, hücum, hərbi-nəqliyyat təyyarələri, eləcə də təlimlərdə iştirak edən döyüş-nəqliyyat, antaxş-xilasetmə helikopterləri ilə tanış olan məktəblilər maraqlandıqları mövzularda hərbiçilərə suallar veriblər.

Təlimlərdən, xidmətlərindən danışan hərbiçilərin idarə etdikləri döyüş maşınları barədə şagirdlərə maraqlı söhbətlər edərək yiyələndikləri peşənin sirlərini bölüşüb.

Məktəblilər bəzi təlim proseslərini izləyib və hərbi pilotlara xatirə şəkilləri çəkirdilər.

Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti

Riçardas Lapaytis:

Erməni işğalçılarının iyirmi ildən çoxdur pozduğu ədaləti bərpa etmək lazımdır

Bir gün oturub iyirmi ildən çoxdur ərazisinin 20 faizini, Azərbaycanın ən gözəl guşəsini, onun döyünən qəlbini - Dağlıq Qarabağı itirən azərbaycanlıları düşündüm. Düşündüm ki, Şuşa işğal olunub, xeyli memarlıq abidəsi, mədəni irs və folklor nümunələri zəbt edildi.

Bu sözləri öz bloqunda litvalı hərbi jurnalist Riçardas Lapaytis yazıb.

Jurnalist təəssüf hissi ilə qeyd edir ki, Azərbaycanın gənc nəslə Dağlıq Qarabağın dilbər guşələri barədə yalnız kitablar və böyük ekranlı sənəd filmlərindən bilir. O, hər il cəbhə zonasına gedir, aylarla orada yaşayır, vəziyyətin daha ağır olduğunu Həsənqaya və Qapanlı kəndlərinə baş çəkərək, Füzulidən Əlibəyliyə qədər gözüyümlü gedib-gəlir.

R.Lapaytis yazır ki, regionu çox gəzib-dolaşmış və azərbaycanlı qaçqınlardan soruşub: "Ermənilərin işğalı altında olan doğma yurd-yuvalarından uzaqda özlərini necə hiss edirlər?" Onların cavabı litvalı jurnalisti heyrləndirib: azərbaycanlı qaçqınları yalnız yer üzündə sülhün bərqərar olması üçün dua edirlər, doğma ocaqlarına qayıtmağa çalışırlar. Çoxu hesab edir ki, ermənilərin özü yaranmış vəziyyətdən, qeyri-müəyyənlikdən, qorxudan bezib.

Hərbi jurnalist vurğulayır ki, bunun özü elə ən böyük tolerantlıq nümunəsidir. R.Lapaytis yazır: "Bu hadisə Litvada baş versəydi, biz bütün dünyaya car çəkərdik". Jurnalisti təəccübləndirən budur ki, müharibə şəraitində yaşayan insanlar təminatlarını pozmur, bilirlər ki, haqq onların tərəfindədir. R.Lapaytis əmindir: əgər belədirsə, ədalət zəfər çalacaq.

Litvalı jurnalist Qərb diplomatlarını Qarabağ münafişəsi ilə bağlı qəti tədbirlər görməyə çağırır.

O bəyan edir ki, azərbaycanlılarla həmrəydir. BMT-nin qəbul etdiyi dörd qətnaməyə əsaslanıb, işğalçının iyirmi ildən çoxdur pozduğu ədaləti bərpa etmək lazımdır. Jurnalist yazır ki, bir milyon qaçqın qorxunc rəqəmdir. Üstəlik, Ermənistanla qarşı hər hansı sənksiyaya da yoxdur.

R.Lapaytis yazısının sonunda Azərbaycan xalqına son dərcədə müştəkkil olmağı arzu edir.

AZƏRTAC

Cəbhədə düşmənlə təmas xəttində vəziyyət yenə gərginləşib. Ele gün olmur ki, bütün istiqamətlərdə atəşkəs bir neçə dəfə pozulmasın. Düşmən təkcə mövqələri deyil, sərhədyanı kəndləri də müntəzəm olaraq atəşə tutur.

Bu günlərdə ön xətdə yerləşən hərbi hissələrin birində oldum. Zabit Sahib Şahverdiyevin üzündə gərginlik aydın sezişirdi. Lap çoxdan - zabit kimi xidmətə başladığı dövrdən

tanıyıram onu. Xeyli vaxt idi ki, görüşürdükdüm. Ətraflı hal-əhvaldan sonra xidmət yerindəki otağına keçdik. Telefonlar

susmaq bilmirdi. Gələn zənglərin çoxu ön xətdəki gərgin vəziyyətlə bağlı idi. Təminat məsələlərini dinləyir, xəttin o bəşində olan komandirlərə gərəklili tapşırıqlar verirdi. Arada imkanlaşdırıb gecə baş verənlərə bağlı bildirdi ki, ön xətdə duran əsgərlər həmişə ayıqsayırdılar. Düşməne cavab

Əlibəyilərin taleyinə tarix düşmənlərlə qonşuluqda yaşamaq yazılıb. Bundan qaçmaq da mümkün deyil. Düşmən sakinlərin mülkünü, təsərrüfatına nə qədər ziyan vursa belə, onlar yenə evşiklərini tərk etmirlər. Qarabağ müharibəsi gədən qanlı-qadalı illərdə də bu kəndlərin qeyri, mərəd oğulları doğma yerləri mətinliklə müdafiə edib, indi də Azərbaycan Ordusuna güvənirlər. Hər dəfə atəşkəsi pozan düşmən döyüşçülərimizdən layiqli cavab alır.

İki dövlət arasındakı sərhəddəyik. Zamanında burada ağır döyüşlər gedib. Mənfur ermənilər hakim yüksəklikləri ələ keçirmək üçün nələrə əl atmayıblar. Amma tovuqlular möhkəm dayanaraq düşmənin irəliləməsinə aman verməyiblər. Bu gün həmin mövqələr Azərbaycan Ordusunun nəzarətindədir.

Bizi postda baş leytenant Fəxrəddin Əliyev qarşıladı. Gün ərzində dayağ məntəqəsində heç bir hadisə baş vermədiyini bildirdi. Zabit beş yaş olanda ata yurdunu - Şuşanı tərk etməyə məcbur olduğunu söylədi. O yerlər yadın-

Ön xətdən reportaj

Düşmən həmişə layiqli cavab alır

da çox az qalıb. Onun hərbi peşəyə yiyələnməsinə bir növ marağ oyardan da doğma vətənlərinin düşmən əsarətində olmasındır. Müharibə şəraitində olan ordumuzda zabit kimi xidmət etməklə gələcəkdə torpaqlarımızın yağı tapdağdan azad edilməsində yaxınlaşdırmaq, vuruşmaq istəyib.

Təqim komandiri əsgərlərin döyüş hazırlığından, onların bir vətəndaş kimi səviyyədə mənimləməsinə çox razıdır. Deyir ki, postda duran əsgərlərin hər biri döyüş tapşırığını yüksək səviyyədə bil-məklə yanaşı, düşməne də layiqli cavab verirlər.

Zabit Ramil Kərimov da peşəkar, təcrübəli komandir.

O bildirdi ki, burada hər bir əsgərin üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Bunu onlar da yaxşı dərk edirlər. Müddətdən artıq haqqı hərbi xidmət hərbi qulluqçusu çavuş Elnur Musayev on ilə yaxındır ki, xidmətini burada davam etdirir. O deyir ki, ermənilər postlarımızı hər gün atəşə tuturlar. Hazırdağımız istehkam qurğularına bəyüşmə biz düşməne qarşı inadla döyüşə bilirik, mövqələrimizi mətinliklə qoruyuruq.

Ağsulu Sahib Ağayev, haqqabullu Əlimurad Muradov, ağcabədi Əli Əliyev, cəllablı Atabay Nəhmədov, sumqayıtlı Elşən Məmmədov, masallılı Əsgər Heybətov və başqaları da intizamlı, qorxmaz əsgərlərdir.

Biz döyüş postundan ayrılanda əsgərlər bildirdilər ki, onlar hər zaman düşməne layiqli cavab verməyə hazırdırlar. Təki torpaqlarımız işğaldan azad olunsun, ərəzi bütövlüyümüz bərpa edilsin, yerindən-yurdundan didərgin düşmüş soydaşlarımız öz doğma ocaqlarına dönsünlər. Bu, elə hər birimizin istəyidir...

Mayor
Bəxtiyar ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu"

Tibb xidməti

“Tibbi xidmət göstərilməsi üçün bütün imkanlar mövcuddur”

Silahlı Qüvvələrimizin son illərdə qazandığı uğur və nailiyyətlərdən danışarkən hərbi təbəbətimizdəki irəliləyişləri də böyük qürur hissiylə qeyd edə bilərik. Həm Silahlı Qüvvələrin Baş Klinik Hospitalı, həm də digər hərbi tibb müəssisələri müasir tələblərə cavab verən tibbi avadanlıqlarla təmin olunub

Toroko-obdömal cərrahiyyə bölməsində tibb xidməti polkovnik-leytenantı Subəddin Quliyevlə səmimi söhbət zamanı öyrəndim ki, o, 1992-ci ildən həkim kimi ordumuzun sıralarında xidmət edir: uzun illər müxtəlif bölgələrdə, 2008-ci ildən isə Baş Klinik Hospitalda toroko-obdömal cərrahiyyə bölməsinin rəisidir. Həkim dövlətin tibb sahəsinə olan diqqətindən, tibbin sürətli inkişafından ürkədləndiyini deyir. Həyatını belə xeyirxah və nəci bir işə həsr etməsindən qürur hissi ilə söz açdı: “Həkimlik sənəti qəhrəmanlıq, hüner deməkdir. Həkimin qüvvə onun üyündədir, müalicənin ən əsas hissəsi məhəbbətdir, inamdır. Hazırda bizim bölmə ən müasir tibb avadanlıqları ilə təmin olunub, tibb

nundan hərbi xidmətə çağırılıb. “N” hərbi hissəsinin əsgəridir. Ermənilərin atəşkəsi pozması zamanı yaralanıb. Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu kiçik çavuş Həmid Əhmədov da düşmənin atəşkəsi pozması zamanı iriçaplı silahlardan açılan atəş nəticəsində yaralanıb. Həmid söhbət

Baş tibb bacısı Esmira Hacıyeva 15 ildən çoxdur bu bölmədə işləyir. Öyrənirəm ki, Esmira xanım təcürbəli tibb bacısıdır, işinin öhdəsindən bacarıqla gəlir. Onun xəstələrlə mehriban davranışının şahidi oldum. Söhbət əsnasında məlum oldu ki, Esmira xanım Qərbi Azərbaycanda dünyaya göz açdı. 1988-ci ildə ermənilər tərəfindən doğma yurd-yuvalarından qovulub. Qəlbini Vətən həsrəti göynədir, hər kəlməsindən düşməne nifrət yağır.

Günə Əhmədova da bölmənin bacarıqlı tibb bacılarındandır. Şəfa ocağında işlədiyi üç ildə kollektivin hörmətini qazanıb. Xəstələrlə nevaşilə davranır, dərmlərə şərik olur, yarılarına məhəm qoyur. Onun da taleyini Vətən həsrəti, qaçqınlıq yazılıb. Günənin xəstələrə olan diqqətini gördükdə müasir tibb bacısı peşəsinin qurucusu Florens Naytingeylin bu sözləri yadıma düşür: “Tanrının ən dəyəri hədiyyəsi olan həyat çox vaxt tibb bacısının əllərinə həvalə olunmuşdur”.

Toroko-obdömal cərrahiyyə bölməsində tibb xidməti polkovnik-leytenantı Subəddin Quliyevlə səmimi söhbət zamanı öyrəndim ki, o, 1992-ci ildən həkim kimi ordumuzun sıralarında xidmət edir: uzun illər müxtəlif bölgələrdə, 2008-ci ildən isə Baş Klinik Hospitalda toroko-obdömal cərrahiyyə bölməsinin rəisidir. Həkim dövlətin tibb sahəsinə olan diqqətindən, tibbin sürətli inkişafından ürkədləndiyini deyir. Həyatını belə xeyirxah və nəci bir işə həsr etməsindən qürur hissi ilə söz açdı: “Həkimlik sənəti qəhrəmanlıq, hüner deməkdir. Həkimin qüvvə onun üyündədir, müalicənin ən əsas hissəsi məhəbbətdir, inamdır. Hazırda bizim bölmə ən müasir tibb avadanlıqları ilə təmin olunub, tibb

həyati tam komplektləşdirilib. Xəstə və yarıllara tibbi xidmət göstərilməsi üçün bütün imkanlar mövcuddur. Hərbiçilərin və onların ailə üzvlərinin, həmçinin, müliki vətəndaşların sağlamlığı keşiyində dayanmağa daim hazırıq”.

zamanı onlar üçün yaradılan müasir müalicəvi şəraitə, xüsusi diqqətə və qayğıya görə Ali Baş Komandan və Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirdi. Həkimlərin, tibb bacılarının diqqətindən, qayğısından danışıdı, tezliklə sağalıb xidməti yerinə qayıtmaq istəyini ifadə edərək son damla qanını belə Vətəni üçün əsirgəməyəcəyini dedi.

hiyyə bölməsində gördüyümü şərait və tibbi xidmət onu deməyə əsas verir ki, hərbiçilərimizin sağlamlığı etibarlı əllərdədir.

**Leytenant
Günay TAĞIYEVA,
“Azərbaycan Ordusu”,
fotolar
kiçik çavuş
Namiq PƏNAHOVUNDUR**

Nümunəvi xidmət

Davamlı müşahidə

Son günlər cəbhədə atəşkəs rejimi intensiv olaraq pozulur. Gün ərzində mövqələrimizin və yaxınlıqdakı yaşayış məntəqələrimizin dəfərlə atəşə tutulması bir daha onu göstərir ki, bədnam qonşularımız öz cirkın niyyətlərindən asanlıqla əl çəkməyəcəklər. Bu yaxınlarda olduğum cəbhə xəttində bunu bir daha yəqin etdim. Söhbət etdiyim zabitlər dedilər ki, ermənilər atəşkəsi pozmağa nə qədər cəhd göstərsələr də, layiqli cavab alırlar. Düşmənin atdığı güllələr cavabsız qalır. Gecə-gündüz səngərlərdə ayıq-sayıq dayanan oğullarımız ermənilərin bir də mövqələrimizə yaxın düşməsinə imkan vermirlər.

xidmətin yüksək səviyyədə təşkil üçün lazımı əyani vəsaitlər də var. Müşahidə cəhəzləri, ərazinin xəmi, nömrələnmə oriyentirləri ilə birlikdə atəş kartçası, müşahidə məlumatlarını qeyd etmək üçün jurnal, operativliyi təmin etmək üçün rabitə vasitəsi də var. Müşahidənin bu cür təşkil mütləq lazımdır. Çünki hücum edən düşməni vaxtında aşkar edib zərərsizləşdirmək döyüşçülərimizin qarşısında duran ən başlıca məqsəddir.

...Mayor Səlim Xancanovla ön sıradakı postlardan birinə gəldik. Zabit F.Əliyev bildirdi ki, postlarda fasiləsiz müşahidə aparılır. “Qarşıdakı düşmənin bir an da nəzarətsiz qoyulmur. Ən məhəddü görmə şəraitində belə əsgərlər müşahidəni davam etdirirlər”.

Məlum olur ki, müşahidəçi əsgər Ə.Heybətov yarım ildir ki, Masallı rayonundan ordu sıralarına çağırılıb. Bir neçə aydır burada xidmət edir. Silahlardan sərbəst istifadə etməyi bacarır. Təcürbəli komandirlərinin sayəsində taktiki döyüş üsullarına mükəmməl yiyələnib. Müşahidənin necə aparmaq lazım olduğunu da qısa müddətdə mənimsədiyini deyir.

Bu gün intensiv müşahidənin təşkilində əldə olunan nəticələrdən razı qaldıqları məlumdur. Belə ki, dəfələrlə düşmənin hücumu keçdiyini vaxtında aşkar edib və qarşısını almağa müvəffəq olublar. Əminlik ki, bundan sonra da döyüşçülərimiz ermənilərin istənilən hücumunu qarşısını qətiyyətlə alacaqlar.

**Mayor
Bəxtiyar ƏLİYEV,
“Azərbaycan Ordusu”**

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin şəxsi heyəti ilə ictimai-siyasi hazırlıq sistemində keçirilən dərslər

Suallar:
1. Respublikada mövcud olan dini konfessiyalar. Azərbaycan din və dövlət münasibətləri.
2. Azərbaycan Respublikası dini toleranqlıq nümunəsi kimi dünyaya örnəkdir.

Respublikada mövcud olan dini konfessiyalar. Azərbaycan din və dövlət münasibətləri

Azərbaycanın tarixi inkişafının xüsusiyyətləri, coğrafi mövqeyi, əhəlisinin etnik tərkibi burada müxtəlif dinlərin mövcudluğuna şərait yaratmışdır. Ayrı-ayrı dövrlərdə bütperəstlik, zərdüştilik, iudaizm, xristianlıq, islam və bir çox başqa dini inanclar ölkədə bu və ya digər dərəcədə yayılıb, bir-birinə qarşıılıqlı təsir göstərmiş, dini həyatın özəlliyini şərtləndirmişdir.

Bəşər sivilizasiyasının müxtəlif mədəniyyətlərinin qorunması üçün dinlər və mədəniyyətlər arasında dialoqun yaranması böyük əhəmiyyət kəsb edir. Müasir dünya üçün toleranqlıq və dözümlülük ənənələri zəngin olan ölkə və regionların təcrübəsi nümunə ola bilər. Bu baxımdan Azərbaycan Respublikası bir çox millətlərin və dini konfessiyaların dinc yaşayış şəraitini unikal nümunəsidir.

İslamın Azərbaycana gəlişi ilə dini dözümlülük ənənələri daha da möhkəmlənmişdir. Müsəlman toleranqlığının əsası Qurani-Kərimin surə və ayələri təşkil edir: “Dində məcburiyyət yoxdur”. Tarixçilərin dediklərinə görə, VII-VIII əsrlərdə müsəlmanlar yəhudilik, xristianlıq və zərdüştiliyin tərəfdarlarına qarşı ehtiram və dözümlülük göstərmişlər.

Azərbaycan ərazisində yaşayan çoxsaylı etnik və dini qrupları arasında möhkəm əlaqələrin formalaşmasında onların talei ümumiliyi amili də böyük rol oynamışdır. Tarix boyu Azərbaycan ərazisində yaşayan xalqlar dəfələrlə qüdrətli dövlətlərdən asılı vəziyyətə düşmüş və yaranmış şərait onları, dünya görüşlərindəki fərqlərə baxmayaraq, yaxınlaşmağa vadar etmişdir.

Sovet İttifaqının dağılması regionda dini dözümlülük ənənələri üçün əsl sınaq çəvrildi. Bu proseslərin nəticəsində keçmiş müttəfiq respublikaların xalqları müstəqilliklə yanaşı, əsl etniq azadlıq da əldə etdilər. Azərbaycanı da mövcud toleranqlığın əsasları üçün ən böyük təhlükəni minlərlə dinc sakinin ölümünə və bir milliondan çox soydaşımızın doğma yurdlarından didərgin döyməsinə səbəb olan erməni təcavüzü yaradırdı. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi dini zəmində baş verməyə də, Ermənistanın dini lideri I Vazgen praktiki olaraq separatçı hərəkatı qızışdıraraq şəxslərdən biri olmuşdur.

Barışmaz erməni separatizminin ideoloqları hər imkandan istifadə edərək, Qərbe və Rusiyaya belə bir mif təlqin etməyə çalışırdılar ki, güya Azərbaycan “islam təhlükəsi” gözlənilir. Digər tərəfdən, Azərbaycanı anti-müharibə və hətta erməniperəst meyillərin yayılması üçün bəzi qüvvələr respublika əhəlisində xristianlaşdırılma aparmağa (dir-naqarası xristian yönümlü təriqətləri yaymağa) çalışırdılar. Şübhəsiz ki, belə hərəkatlar dinlərarası dialoqun möhkəmlənməsinə xidmət etmirdi. Lakin bu hadisələr respublikadakı dini konfessiyalar arasında olan münasibətlərə həlledici mənfi təsir göstərmədi. Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra bu münasibətlər daha da yaxşılaşdı. Şübhəsiz ki, dözümlülük ruhunun qorunub saxlanılmasında müsəlman ruhanilərinin də müəyyən xidmətləri var. Müasir Azərbaycan dövlət-din münasibətləri modeli çərçivəsində bütün dini konfessiyalar qanun qarşısında bərabərdir və eyni statusa malikdir. Ölkə vətəndaşlarının əksəriyyətini təşkil edən müsəlmanların hüquqlarının təmin olunması ilə yanaşı, dövlət respublikada yayılmış digər dinlərə də qayğı göstərir.

Müasir Azərbaycan Respublikası çoxmillətli və çoxdini bir ölkədir. Bu ölkənin milli siyasəti müxtəlif millət, etnik qrup və dini azlıqların birgə yaşayışa və dözümlülük prinsipləri əsasında müəyyənəndirilib. Azərbaycan Respublikasının Əsas Qanunu - Konstitusiyasının 25-ci maddəsinin III bəndinə görə “Dövlət irqindən, milliyətindən, dinindən, dilindən, cinsindən, mənşəyindən, əmlak vəziyyətindən, qulluq mövqeyindən, əqədsindən, siyasi partiyalardan, hətta etnik tərkibindən asılı olmayaraq, hər hansı dincə bağlı fəaliyyətdən asılı olmayaraq, hər kəsin hüquq və azadlıqlarının bərabərliyinə təminat verir. İnsan və vətəndaş hüquqlarını və azadlıqlarını iri, milli, dini, cinsi, mənşəyi, əqide, siyasi və sosial mənsubiyyətə görə məhdudlaşdırmaq qadağandır”.

Mövzu: Respublikada mövcud olan dini konfessiyalar. Azərbaycan Respublikası dini toleranqlıq nümunəsi kimi.

Məqsəd: - şəxsi heyətə Azərbaycanda mövcud olan dini konfessiyalar haqqında məlumat vermək, etiqad azadlığı anlayışını aydınlaşdırmaq. Hərbi qulluqçuları Azərbaycan Respublikasında din-dövlət münasibətlərinin tənzimlənməsi qaydaları ilə tanış etmək; şəxsi heyəti toleranqlıq, dini dözümlülük, islamı dəyərlərə bağlılıq ruhunda tərbiyə etmək.

milliyətindən, dinindən, dilindən, cinsindən, mənşəyindən, əmlak vəziyyətindən, qulluq mövqeyindən, əqədsindən, siyasi partiyalara, hətta etnik tərkibindən asılı olmayaraq, hər kəsin hüquq və azadlıqlarının bərabərliyinə təminat verir. İnsan və vətəndaş hüquqlarını və azadlıqlarını iri, milli, dini, cinsi, mənşəyi, əqide, siyasi və sosial mənsubiyyətə görə məhdudlaşdırmaq qadağandır”.

Konstitusiyasının 48-ci maddəsinə əsasən, hər bir şəxs vicdan azadlığına malikdir. Dinc münasibətini müstəqil müəyyənləşdirmək, hər hansı dincə bağlı fəaliyyətdən asılı olmayaraq, hər kəsin hüquq və azadlıqlarının bərabərliyinə təminat verir. İnsan və vətəndaş hüquqlarını və azadlıqlarını iri, milli, dini, cinsi, mənşəyi, əqide, siyasi və sosial mənsubiyyətə görə məhdudlaşdırmaq qadağandır”.

Konstitusiyasının sözügedən maddəsindən gördüyü kimi, milli və ya dini azlığın nümayəndəsi olmasından asılı olmayaraq, Azərbaycan vətəndaşı olan hər bir kəs eyni hüquqlara malikdir.

Azərbaycan Respublikasında dini azlıqların hüquqlarının qorunması və təminatı sahəsində də müstəqillik əldə edildikdən keçən son illər ərzində dövlət çox mühüm və ciddi addımlar atmışdır. 20 avqust 1992-ci ildə “Dini etiqad azadlığı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanunu qəbul edilmiş və zaman keçdikcə şəraitə uyğun olaraq, həmin qanuna 1996, 1997, 2001, 2002, 2005 və 2009-cu illərdə müvafiq düzəlişlər edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasında dini etiqad azadlığının Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə müvafiq surətdə həyata keçirilməsi üçün təminatlar yaradır, dini qurumların statusunu, hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirir, dini qurumların fəaliyyəti ilə bağlı yaranan münasibətləri tənzimləyir. Qanuna görə Azərbaycan Respublikasında vətəndaş hüququna malik olan “Hər bir kəs dinc münasibətini müstəqil müəyyənləşdirir, hər hansı dincə bağlı fəaliyyətdən asılı olmayaraq, hər kəsin hüquq və azadlıqlarının bərabərliyinə təminat verir. İnsan və vətəndaş hüquqlarını və azadlıqlarını iri, milli, dini, cinsi, mənşəyi, əqide, siyasi və sosial mənsubiyyətə görə məhdudlaşdırmaq qadağandır”.

Azərbaycanın tarixi inkişafının xüsusiyyətləri, coğrafi mövqeyi, əhəlisinin etnik tərkibi burada müxtəlif dinlərin mövcudluğuna şərait yaratmışdır. Ayrı-ayrı dövrlərdə bütperəstlik, zərdüştilik, iudaizm, xristianlıq, islam və bir çox başqa dini cərəyanlar ölkədə bu və ya digər dərəcədə yayılıb, bir-birinə qarşıılıqlı təsir göstərmişdir. Hazırda Azərbaycan Respublikası ərazisində 598 dini icma qeydiyyatdan keçmişdir. Bunlardan 577-si İslam, 21-i qeyri-islam təmayüllü dini icmalardır. Bu gün ölkəmizdə 1300-ə yaxın məscid, 11 kilsə, 6 sinaqoq, müasir Azərbaycan ərazisində məskunlaşmış xalqların dini keçmişini və bəzi 500-dən artıq dini ocaq mövcuddur.

Bəzi əhəmiyyətli konfessiyalar aşağıdakılardır:
Ortodoks konfessiyası, Roma-katolik konfessiyası, Protestantlıq cərəyanı, Yəhudilər.

Qeyri-ənənəvi din və təriqətlər:
Yehova şahidləri, Nehemiya Mədh Kilsəsi, Heyatverici Lütf, Beynəlxalq Krişna Şüuru, Bahai Növoapostol Kilsəsi, Yevangel xristianları icması.

Azərbaycanda mövcud olan dini mərkəz və idarələr xarici ölkələrdəki müvafiq mərkəzlərə işğuzar əlaqə saxlayır, beynəlxalq dini tədbirlərdə yaxından iştirak edirlər. Belə ki, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi ilə Beynəlxalq İslam Konfransı Təşkilatı və digər xarici müsəlman və qeyri-müsəlman ölkələrinin dini təşkilatları arasında da əlaqələr mövcuddur. Bakıdakı Rus Pravoslav Kilsələrinin Yepiskopluğu Xəzəriyyə bölgələrin xristian-pravoslav kilsələrinə rəhbərlik etməklə yanaşı, ölkədə xilə və ölkəxarici dini mərkəzlərlə geniş əməkdaşlıq əlaqələrinə malikdir. Azərbaycan yəhudi icmaları “Soxnut”, “Aqudit İsraili” və “Tşuva İsraili” kimi beynəlxalq təşkilatlarla, eyni zamanda ABŞ, İngiltərə və digər dövlətlərin yəhudi icmaları ilə sıx əlaqə saxlayır. Respublika ərazisində xristian və yəhudi dini tədris müəssisələri, o cümlədən pravoslav kil-

Konstitusiyasının 48-ci maddəsinə əsasən, hər bir şəxs vicdan azadlığına malikdir. Dinc münasibətini müstəqil müəyyənləşdirmək, hər hansı dincə bağlı fəaliyyətdən asılı olmayaraq, hər kəsin hüquq və azadlıqlarının bərabərliyinə təminat verir. İnsan və vətəndaş hüquqlarını və azadlıqlarını iri, milli, dini, cinsi, mənşəyi, əqide, siyasi və sosial mənsubiyyətə görə məhdudlaşdırmaq qadağandır”.

Ümummilli lider Heydər ƏLİYEV:

“Toleranqlıq, dözümlülük çox geniş anlayışdır. O həm insani münasibətlərin, həm insan cəmiyyətinin, həm də dövlətlərarası münasibətlərin bir çox cəhətlərinə aiddir... O, təkcə dirlərin bir-birinə dözümlülüyü deyil, həm də bir-birinin adət-ənənələri, mədəniyyəti, dözümlülük deməkdir”.

“Toleranqlıq, dözümlülük çox geniş anlayışdır. O həm insani münasibətlərin, həm insan cəmiyyətinin, həm də dövlətlərarası münasibətlərin bir çox cəhətlərinə aiddir... O, təkcə dirlərin bir-birinin adət-ənənələri, mədəniyyəti, dözümlülük deməkdir”.

münasibəti ilə əlaqədar əqədsini ifadə etmək və yaymaq hüququna malikdir. Dinc münasibətini müstəqil müəyyənləşdirmək, hər hansı dincə bağlı fəaliyyətdən asılı olmayaraq, hər kəsin hüquq və azadlıqlarının bərabərliyinə təminat verir. İnsan və vətəndaş hüquqlarını və azadlıqlarını iri, milli, dini, cinsi, mənşəyi, əqide, siyasi və sosial mənsubiyyətə görə məhdudlaşdırmaq qadağandır”.

Azərbaycanın tarixi inkişafının xüsusiyyətləri, coğrafi mövqeyi, əhəlisinin etnik tərkibi burada müxtəlif dinlərin mövcudluğuna şərait yaratmışdır. Ayrı-ayrı dövrlərdə bütperəstlik, zərdüştilik, iudaizm, xristianlıq, islam və bir çox başqa dini cərəyanlar ölkədə bu və ya digər dərəcədə yayılıb, bir-birinə qarşıılıqlı təsir göstərmişdir. Hazırda Azərbaycan Respublikası ərazisində 598 dini icma qeydiyyatdan keçmişdir. Bunlardan 577-si İslam, 21-i qeyri-islam təmayüllü dini icmalardır. Bu gün ölkəmizdə 1300-ə yaxın məscid, 11 kilsə, 6 sinaqoq, müasir Azərbaycan ərazisində məskunlaşmış xalqların dini keçmişini və bəzi 500-dən artıq dini ocaq mövcuddur.

Bəzi əhəmiyyətli konfessiyalar aşağıdakılardır:
Ortodoks konfessiyası, Roma-katolik konfessiyası, Protestantlıq cərəyanı, Yəhudilər.

Qeyri-ənənəvi din və təriqətlər:
Yehova şahidləri, Nehemiya Mədh Kilsəsi, Heyatverici Lütf, Beynəlxalq Krişna Şüuru, Bahai Növoapostol Kilsəsi, Yevangel xristianları icması.

Azərbaycanda mövcud olan dini mərkəz və idarələr xarici ölkələrdəki müvafiq mərkəzlərə işğuzar əlaqə saxlayır, beynəlxalq dini tədbirlərdə yaxından iştirak edirlər. Belə ki, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi ilə Beynəlxalq İslam Konfransı Təşkilatı və digər xarici müsəlman və qeyri-müsəlman ölkələrinin dini təşkilatları arasında da əlaqələr mövcuddur. Bakıdakı Rus Pravoslav Kilsələrinin Yepiskopluğu Xəzəriyyə bölgələrin xristian-pravoslav kilsələrinə rəhbərlik etməklə yanaşı, ölkədə xilə və ölkəxarici dini mərkəzlərlə geniş əməkdaşlıq əlaqələrinə malikdir. Azərbaycan yəhudi icmaları “Soxnut”, “Aqudit İsraili” və “Tşuva İsraili” kimi beynəlxalq təşkilatlarla, eyni zamanda ABŞ, İngiltərə və digər dövlətlərin yəhudi icmaları ilə sıx əlaqə saxlayır. Respublika ərazisində xristian və yəhudi dini tədris müəssisələri, o cümlədən pravoslav kil-

qoymuşdur. Bu zəngin ənənə hazırda möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

Ulu öndər Heydər Əliyevin zəngin dövlətçilik ənənələrinin layiqli davamçısı. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasına və inkişafına çox mühüm diqqət və qayğı göstərir. Onun tərəfindən son 12 ildə tarixi-mədəni irsin, milli-mənəvi dəyərlərin dirçəldilməsi, xüsusən də, dini ziyarətqayların əsaslı təmiri və yenidən qurulmasına xüsusi diqqət yetirilmişdir. Prezident İlham Əliyevin xalqımızın dini dəyərlərinə, müxtəlif dinlərə və sivilizasiyalara hörmətli yanaşması, milli-mənəvi dəyərlərə həssas münasibətin dövlət siyasətinin mühüm prioritetlərindən birinə çevrilməsi, ölkədə güclü toleranqlıq ənənələrinin getdikcə daha da möhkəmləndirilməsi Azərbaycanı dünyada multikulturalizmin əsas mərkəzinə çevirmişdir.

Ölkəmizdə dini zəmində münaqişələrin olmaması insanların sərbəst olaraq öz əqide formalarını seçməsi, dini dözümlülük və toleranqlıq şəraitinin yaranması, bu uğurların bir çox beynəlxalq təşkilatlar, dünyada nüfuzlu din xadimləri və böyük ölkələr tərəfindən etiraf olunması ümummilli lider Heydər Əliyevin dini sahədə balanslaşdırılmış siyasətinin bu gün uğurlu davam etdirilməsinin nəticəsidir.

Respublikamız müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra ölkəmizdə din və mədəniyyətlə bağlı çoxsaylı beynəlxalq konfranslar keçirilmiş, elmi-nəzəri və praktiki əhəmiyyət kəsb edən bu konfranslarda dini toleranqlıqla bağlı yeni müddəalar hazırlanıb təşviq edilmişdir. Bu tədbirlərə misal olaraq: “İslam sivilizasiyası Qafqazda”, beynəlxalq elmi-praktik konfrans (10 dekabr 1998); Azərbaycanda fəaliyyət göstərən dini icma başçıları ilə ulu öndər Heydər Əliyevin gənş miqyaslı görüşü (16 noyabr 1999); “Demokratik cəmiyyətdə dinin və əqədinin rolu: terrorizm və ekstremizm qarşı mübarizə yollarının araşdırılması” və s. göstəriblər.

Azərbaycan Respublikası dini toleranqlıq nümunəsi kimi dünyaya örnəkdir

Azərbaycan milli və dini baxımdan həmişə tolerant bir ölkə olmuşdur. Tarixən dinlərin və mədəniyyətlərin qovşağı olmuş ölkəmiz bu gün də öz missiyasını uğurla yerinə yetirir. Azərbaycan ərazisində məskunlaşmış dini-etnik qruplar burada özlerini nənki və ya hesab etməmiş, hətta yerli əhali ilə qayna-yib-qarışmışdır. Fərqli dini konfessiya nümayəndələri hər zaman Azərbaycan xalqı ilə həmrəy olmuş, bütün tarixi dövrlərdə etnik və dini icmalar arasında möhkəm dözümlülük əlaqələri formalaşmış, milli, dini və iri qüvvəndə heç bir ayrı-seçkilik faktı qeydə alınmamışdır.

İnsan həyatına istiqamət verən dini dəyərlərdir. Din - təkcə milli dəyər deyil, ümumbəşəriyyətdir, ideologiyadır, dünyanın praktik-mənəvi fəth edilməsinin xüsusi üsuldur, mənəvi istehsalın növüdür. Bu gün dünyada baş verən “İslam partlayışı” dinin nə qədər sosial-siyasi və ideoloji əhəmiyyəti malik olduğunu büruzə verdi. Sübut olundu ki, ümumi səfərbərliyin, mənəvi birliyin yaradılmasında din fəal və intensiv, aparıcı amil ola bilər. Xaricdə İslam dünyasını birləşdirən amil burada yaşayayanların müsəlman olmasındır. Azərbaycan xalqını vahid ideologiya ətrafında birləşdirən təklisi İslam dini deyil, onun zəngin mədəniyyəti, mənəvi dəyərləri, adət-ənənələridir. Toleranqlıq Azərbaycanın haqiqi, əvəzsiz, dünyanın bir çox ölkələrinin həsəd apardığı milli-mənəvi sərvətidir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin bəyan etdiyi kimi “ölkəmizdə bütün dinlərin nümayəndələri özlerini rahat hiss edirlər. İslam mədəniyyətinə, islam dininə olan hörmət, eyni zamanda, bütün başqa dinlərə olan hörmətli tamamlanır. Öz dininə hörmət edən şəxs başqa dinə də hörmət etməlidir. Dözümlülük, dini toleranqlıq sadəcə olaraq bir şüar deyil, həyat oturuşmasıdır anlayışdır, bu bizim həyat tərzimizdir. Azərbaycanı din-dövlət münasibətlərini əks etdirən fotoşəkillər seçilmiş, son olaraq bu günlərdə Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə Fransanın paytaxtı Parisdə “Dini toleranqlıq: Azərbaycanda birgə yaşamaq mədəniyyəti” mövzusunda konfrans keçirilmişdir.

2009-cu ildə Bakı şəhəri İslam Mədəniyyətinin paytaxtı elan edilmişdir. 2018-ci ildə bu əla qədim Naxçıvan şəhəri layiqli qılıncaqdır. Bakıda keçirilən ikinci Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun iştirakçıları qənaətinə görə Azərbaycandakı millətlərarası və dinlərarası münasibətlər, toleranqlıq mühtli təkcə region üzün deyil, bütün dünyaya örnü nümunə ola biləcək səviyyədədir.

Əminliklə qeyd edə bilərik ki, xalqımızın və dövlətimizin milli-mənəvi dəyərlərə sadiqliyini nəticəsində Azərbaycan dünya mədəniyyətləri, dinləri arasında körpü rolunu oynayır və bundan sonra da oynayacaqdır.

**Müdfəi Nazirliyi
Mənəvi-Psixoloji
Hazırlıq və İctimaiyyət
Əlaqələr İdarəsi**

Ordu və cəmiyyət

“Cəbhə xəttində düşmən ordumuzun gücünü daim hiss etməkdədir”

Sentyabrın 18-də Müdafiə Nazirliyinin Məddi-Texniki Təminat Baş İdarəsinin şəxsi heyəti ilə Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı, Milli Məclisin Təhlükəsizlik və Müdafiə komitəsi sədrinin müavini, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Aydın Mirzəzadə ilə görüş keçirilib.

Görüşü Məddi-Texniki Təminat Baş İdarəsinin rəis müavini polkovnik İslam Gəncəliyev açıq elan edərək Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin ordu quruculuğuna göstərdiyi diqqət və qayğıdan ətrafı söhbət açdı. O bildirib ki, son vaxtlar Azərbaycanda bütün sahələrdə olduğu kimi, ordu quruculuğunda da inamlı addımlar atılıb. “Bu gün dövlətimizin rəhbərliyi tərəfindən aparılan məqsədyönlü siyasətin nəticəsi olaraq ordumuz yetəri inkişaf uğurlarına imza atıb, hərbi hissələrin maddi-texniki təminatı əhəmiyyətli dərəcədə güclənib və şəxsi heyətin sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində vacib tədbirlər görülüb. Xüsusilə qeyd et-

mək istərdim ki, son bir ildə Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərliyi ilə orduda aparılan işlətlər öz layiqli bəhrəsini verib. Silahlı Qüvvələrin maddi-texniki və sosial məişət-şəraitinin müasir tələblərə uyğunlaşdırılması üçün ordumuzun bir sıra əhəmiyyətli məsələlər öz həllini tapıb.

“Əhtiyatda olan baş leytenant. Bu gün burada olmaqdan çox şadam və dəvət etdiyiniz üçün minnətdaram. Ordu nümayəndələri ilə görüşlər zamanı Silahlı Qüvvələrimizin daim inkişaf etdiyini, işğaldan azad edilən torpaqlarımızı azad etmə qüdrətinə

malik olduğuna əmin oluruq”. Bu fikirləri Aydın Mirzəzadə deyib.

O bildirib ki, müstəqilliyimizin ilk illərində ordu quruculuğu elə də uğurlu olmayıb. “Həmin dövrdə hakimiyyətdə olan qüvvələrin sərəşət-səyisizliyi nəticəsində vahid ordu formalaşmamışdı, ordu ayrı-ayrı qüvvələrin, siyasi partiyaların silahlı dəstələri kimi fəaliyyət göstərirdi.

Ulu öndər Heydər Əliyev 1993-cü ildə hakimiyyətə gəldikdən sonra diqqət yetirdiyi əsas sahələrdən biri də Silahlı Qüvvələr idi. Belə ki, əsas məsələlərdən biri qeyri-qanuni hərbi birləşmələri

ləğv etmək, vahid komandanlıq yaratmaq oldu.

Eyni zamanda, ordunun maddi-texniki təminatında əsaslı dəyişikliklər edilməsinə önəm verildi. Silahlı Qüvvələr müasir silahlarla təmin edildi, kadr hazırlığı məsələsi diqqət mərkəzinə gətirildi. Nəticədə Azərbaycan Ordusu ildən-ilə gücləndi, peşəkərliliyi artı və cəbhə xəttində nəzərəti ələ aldı.

Eləcə də, müdafiə sahəsinə ayrılan vəsait artmağa başladı. İldən-ilə artan vəsait hesabına yeni silahlar alınır, cəbhə xətti möhkəmlənir, hərbi hissələrdə yenidənqurma işləri aparılır, maddi-texniki baza gücləndirilir.

Cəbhə xəttində düşmən ordumuzun gücünü daim hiss etməkdədir. Ermənistanın hərbi mütəxəssisləri bütün parametrlər baxımından Azərbaycan Ordusunun güclü olduğunu vaxtaşırı etiraf edirlər. Eyni zamanda Qarabağ probleminin həllində Azərbaycan danışıqlar yolu üstünlük versə də, hərbi variantı da daim diqqət mərkəzində olub. Bu gün ordumuzla xalq arasında güclü vətəndəşlik var.

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasətini uğurla davam etdirir. Orduda, ələcə də cəmiyyətin bütün sahələ-

rində dövlət başçısının mövqeyi Azərbaycanın yüksək inkişaf xəttində olduğunu göstərir. Prezidentimizin ordu quruculuğuna dair dediyi fikirlər Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ probleminin həllində çox qətiyyətli olduğunu göstərir. Problemin həllinin iki yolu var: həm hərbi, həm də diplomatik. Ermənistanın bu gün torpaqlarımızı işğal altında saxlaması ordumuzun gündən-günə gücləndirilməsinə vacibdir. Bu səbəbdən də ölkə Prezidenti İlham Əliyev ordu quruculuğunu prioritet məsələ kimi həmişə diqqətdə saxlayır. Vaxtaşırı irimiqyaslı təlimlər keçirilir.

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərliyi ilə bu yaxınlarda keçirilən Komanda Qərargah Hərbi Oyunları Azərbaycan Ordusunun yüksək hazırlığını göstərdi. Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ probleminin həllində qətiyyətlidir, heç bir halda özünü erazisini heç kəsə güzəştə getməyəcək. Erməni işğalçıları torpaqlarımızdan geri çəkilməlidir. Hər bir azərbaycanlı torpaqlarımızın azad olunacağına əmindir və ordumuzla güvənir.”

Görüş maraqlı müzakirələrlə başa çatdı.

**Leytenant
Ceyhun CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
M.MAHMUDUNDIR**

“Bayrağımız - milli qürurumuzdur”

Silahlı Qüvvələrin şəxsi heyəti arasında yazı

müsabiqəsi

Silahlı Qüvvələrimizin şəxsi heyətinin mənəvi hazırlığı həmişə diqqət mərkəzindədir. Bu istiqamətdə müxtəlif mövzularda geniş miqyaslı tədbirlər həyata keçirilir ki, bunlar da hərbiçilərin istər dünyaduyumunun formalaşmasında, istərsə də mənəvi aləminin zənginləşməsində müstəsna rol oynayır.

Müdafiə Nazirliyi Şəxsi Heyət Baş İdarəsinin Silahlı Qüvvələrin şəxsi heyəti arasında "Bayrağımız - milli qürurumuzdur" mövzusunda yazı müsabiqəsi elan etməsi də bunun təzahürüdür. Belə bir müsabiqənin keçirilməsi Silahlı Qüvvələr və qoşun növləri, Əlahiddə Ümumqoşun Ordu, birlik və birləşmələrdə mənəvi-psixoloji hazırlığı daha intensiv təşkilinin təmin edilməsində vasitə olacaqdır.

Müsabiqəyə təqdim edilən yazılara Şəxsi Heyət Baş İdarəsi rəisinin əmri ilə müəyyən edilmiş komissiya tərəfindən baxılacaq, daha əhatəli, məzmunlu, bədii yazılar seçilərək qaliblər müəyyən olacaqdır.

Yazı müsabiqəsi noyabr ayının 9-da yekunlaşacaq. Müsabiqədə fərqlənənlər həm Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin İntizam Nizamnaməsinə uyğun olaraq həvəsləndiriləcək, fərqlənən yazılar "Azərbaycan Ordusu" qəzetində dərc ediləcək, həm də qaliblər Müdafiə Nazirliyinin Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsi tərəfindən mükafatlandırılacaq.

I yer - 200 manat
II yer - 150 manat
III yer - 100 manat

"Azərbaycan Ordusu"

Əsgərin tribunası

Mübariz ruhlu Vətən keşikçiləriyik

Asudə vaxtlarımda doğma qəzetimizi oxuyarkən tez-tez əsgər məktublarına da rast gəlirdim. Bu məktublar həm marağıma səbəb olurdu, həm də ürəyimdəkiləri qələmə alıb dərc etdirmək istəyirdim. Baş leytenant Ülvü Məmmədov hərbi bölməmizə "Azərbaycan Ordusu" qəzetindən müxbirlər gələcəyini bildirdəndə, istirahət otağına keçib düşüncələrimi qələmə aldım.

Əvvəlcə özüm haqqında bir neçə kəlmə qeyd etmək istəyirəm. Hərbi xidmətə Biləsuvar rayonundan çağırılmışam. Bir ildir xidmətdəyəm, Vətənim qoruyuram.

Uşaq yaşlarımdan əsgər olmaq arzusu ilə yaşamışam. Çünki atam, babam hər dəfə ermənilərdən, onların vəhşiliklərindən danışdıqca əsgər olub düşmənlə vuruşmaq istəyirdim. Dinc əhaliyə divan tutan, uşaqları süngüyə keçirən, həttilə qadınlara işgəncə verərək öldürən vəhşilərdən qisas almağa can atırdım. Ona görə də tez bir zamanda təmas xəttində xidmətə başlamaq, düşmənlə üz-büz dayanıb qorxmaz döyüşçü olduğumu göstərməyə tələsirdim.

Hərbi xidmətə başlayan gündən silahlımı, vəzifəmi dərinləndirirdim. Bu gün Vətənin keşikçidəyəm. Məktubumu da cəbhə bölgəsində yerləşən hərbi hissədən yazıram. Xidmətim başa çatana qədər komandirlərimdən yeni bilikləri öyrənməyə, döyüş vərdişlərinə dərinləndirilməyə çalışıram.

Xidmətimin ilk günündən özümə söz verdim ki, nizam-intizamlı olacam, hərbi andıma sadıq qalacağam. Məktubumu da birləşdirən ümumi bir məqsəd var: "Əzəli düşmənimiz olan mənfur ermənilərə qarşı döyüşmək, Vətəni təhlükələrdən qorumaq".

Əziz atalar, analar. Bizdən ötrü narahat olmayın. Məişətimiz, geyimimiz, yataq yerimiz yüksək səviyyədədir. Hər birimiz burada xidmət etməkdən qürurluq. Siz rahat olun, biz əldə silah hər an Vətənin, sizlərin keşikçidəyik. Buradakı günlərimiz xidmət yox, Vətən borcudur. Bu borc 18 ay yox, ömür boyu davam edəcək. Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin döyüş əmrinə hər an hazırıq. Özüm və əsgər yoldaşlarım adından Azərbaycan xalqına salamlarımı çatdırır və demək istəyirəm ki, qarda, yağışda, istidə, soyuqda Vətənin keşikçidəyik. Çünki biz mübariz ruhlu Vətən keşikçiləriyik.

Əsgər
Mehdi ƏSGƏRLİ,
"N" hərbi hissəsi

Hər istək bir yolun başlanğıcıdır. Yorulub yolda qalan istəklər də olur, böyük yola qovuşanlar da. İstək dönməzdirsə, dünyaduyumuna söykənibsə, "bir əli səhərlərin yaxasından yapışsın", tufanlar qopsa da, seller-sular oynasa da, yollar "ayağın altından sürüşsə də" böyük yola çatacaq; zaman ləngiməsə də, nəfəsin tənəgi mayeçək. Min illərdə belə olub, belə də olacaq. İstək ruhun bir zərrəsi olsa bədi...

Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə daxil olan kursantların andçimə mərasimi mənə də könül xoşluğu verirdi. Kursantın çıxışı hamı kimi mənə də duyğulandırmışdı. Çoxları kimi mənə də könlümdən belə bir sevginin, belə bir istəyin ilahi işığı gözələrimin nuru qatmaq keçirdi. Qüdrətim çatsaydı, zamanı dayandırdırdım, o kəlmələri yenidən yaşamaq verilməsini istərdim...

Kursantların tənənəli keçidini mən də gözələrimə, gözələrimin könlümə köçürməkdəyəm 4-5 yaşlı bir uşağın duruşu, baxışı ahenrübaya dönüb baxışlarını özünə çəkdi. Uşaq hərbi səhərə paltarı geyinmişdi. Anasının qolları arasında sıyrılıb qabağa çıxmışdı. Kimesə təhlükə qoymurdu, kimlərsə təhdidiylə geri çəkilmirdi. Kursantların nizamı yerindən vəcdə gəlməmişdi. Sağ əlini alına söykəyərək hərbi and içmiş kursantları hərbi qaydada salmalıyırdı.

Nə idi bu? Marağımıydı? Televiziya izlədiyim verilişlərdən gördüklərimin təsiriydi? - hər nəydisə, o uşağın qəlbindən keçən duyğularını Vətənin istəyi bildirdi. O istək

Publistik düşüncələr

Oğullar böyüyür...

ki, illər sonra həmin uşağı burada elə bu sayaq nizamı yerləşlə keçənlərin sırasına gətirəcək. O istək ki, mayası Vətən sevgisi olacaq...

Nizami yerləşlə ötür keçənlərin sırasına işğal olunmuş rayonlarımızdan olanlar da var, şübhəsiz. Bəlkə də onları bu sıraya gətirən elə ata ocağını görmək, bunun üçün o torpaqları işğaldan azad etmək istəyi olub?..

4-5 yaşlı uşağın qəlbindən keçən istəyini qürurunu gördüm, qətiyyəti hiss elədim? - hər nəydisə, o uşağın qəlbindən keçən duyğularını Vətənin istəyi bildirdi. O istək

qətiyyətlə yaşatmağa qadir olan duyğularıydı. Bəşər məhz belə duyğuların möhtacatıdır... Onu da qət elədim ki, oğullar gözəl böyüyür, xalqın adına layiq böyüyür; Cavanşirlər, Xəttilər, Cavad xanlar, ...böyüyür. Onların ruhunun işığında günümüzə çatın işığın özü kimi böyüyür. Həmin uşaq dönməz bir istəyini işığında körpə dünyasından özü cavanlıq yola gələn və yolun birca adı var: Vətən. O istəyini birca yozumu var: Vətən sevgisi. O sevgi insanlıq naminə yaşamaq qazanmış bəşəri sevgidi... Şərait bəzən böyük yolla

qovuşdurması yolun qarşısını kəşən, səmt, axar dəyişən daha böyük amalın işığına döndən istəklər də yaradır: üreyinin gözüylə baxanlar yaranan istəyi milli ruhun zərrəsi biçimində görür...

Vətən naminə yaşanılmış ömürlərin hamısı mənə də əzizdi. Üçü son nəfəsimcən mənimlə sevinəcək, mənimlə qəhərlənəcək, səngərlərə - döyüşən oğullarla kəlmələşməyə mənimlə gedəcək: İlqar Əhmədov İnşaat Mühəndisleri İnstitutunun IV kurs tələbəsiydi. 1990-cı ilin 18 yanvarında sonralar "20 Yanvar" adlandırılacaq ərazidə gördüm onu. İlqarı ora müstəqillik, azadlıq istəyi gətirmişdi. Səhərisi gün şəhid oldu İlqar...

Etibar Namazov mühəndis olmaq istəyilə ali təhsil də almışdı. Qarabağda müharibə başlayanda gündüzlər düşüncələrinin, gecələr yuxusunun ortağı olmuş istəyindən üz döndərdi - həyatının axarını dəyişən istəyinin əlinəndən yazılıb döyüşlərə getdi, mühəndis olmadı, Qubadlı rayonunun Qazançı kəndi uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid oldu...

Yaşar Göyüşov da onun kimi: Yaşar qəndi yaxınlığında şəhid oldu Yaşar... Uçunun də riyaziyyat müəllimi olmuşdum.

Zamanında Etibarın da, Yaşarın da istəyini xeyir-dua vermişdim. İkisini də hərbi mundir geyinəndə bağırma başlamışdım.

İkisini də döyüşlərə Vətənə oğul olmaq istəyi aparmışdı...

4-5 yaşlı o uşaq Etibarların, Yaşarların... istəyinin çəfəkeşi olacaq, şübhəsiz. İlqarın da, Etibarın da, Yaşarın da... istəyi ərazi bütövlüyümüzü idi...

Oğullar böyüyür, Vətən! Uçranlıq bayrağımla məsud yaşamağın naminə sənədən ötrü can verməyə cümləsi qadir olan oğullar!..

Rəşid HÜSEYNOV,
"Azərbaycan Ordusu"

Cəbhənin Ağdam rayonu istiqamətində Hərbi Hava Qüvvələrimizin hava hücumundan müdafiə bölmələri tərəfindən Ermənistan silahlı qüvvələrinin məxsus məhv edil-

Ermənistan silahlı qüvvələrinin məhv edilən pilotsuz uçan aparatı X-55 (Ptero - 5E) tipinə aiddir

lən kəşfiyyat məqsədli pilotsuz uçan aparatı X-55 tipinə aiddir. **X-55 PUA-ın taktiki-texniki xüsusiyyətləri:**

- qanadların açılışı - 3030 mm;
- uzunluğu - 2100 mm;
- kreysər sürəti - 85-115 km/saat;
- maksimal uçuş sürəti - 180 km/saat.

Havada qalma müddəti:

- elektrik mühərriki ilə - 1.5 saat;
- benzin variantında - 8 saatadək;
- maksimal uçuş məsafəsi - 130 km;
- maksimal uçuş hündürlüyü - 2000 m;
- maksimal tətbiqetmə uzaqlığı - 85 km-dək;
- qalxma üsulu - katapult;
- enmə üsulu - paraşüt.

Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti

Hüquq guşəsi

Soruşun, cavab verək

- **Siğorta hadisələri və onlara görə verilən siğorta ödənişləri hansılardır?**

- "Hərbi qulluqçuların dövlət şəxsi siğortası haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 5-ci maddəsinə əsasən, aşağıdakılar siğorta hadisələri hesab edilir və onlara görə siğorta ödənişləri həmin Qanunun 4-cü maddəsi ilə müəyyən edilmiş siğorta məbləğinin (11000 manat) müvafiq faiz nisbətlərində verilir:

- a) siğorta olunan həqiqi hərbi xidmətdə (toplanişda) olduğu zaman həlak olduqda, öldükdə və ya xəbərsiz itkin düşdüynə görə məhkəmə qərarı ilə ölmüş elan edildikdə - 100 faiz;
- b) siğorta olunan həqiqi hərbi xidmətdə (toplanişda) olduğu zaman xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) alması, habelə xəstələnməsi nəticəsində xidmətdən (toplanişdan) buraxıldıqdan sonra üç il müddətində öldükdə - 100 faiz;
- c) siğorta olunan həqiqi hərbi xidmətdə (toplanişda) olduğu zaman xəbərsiz itkin düşdükdə (məhkəmənin qərarı qüvvəyə minmiş qərarı olduqda) - 100 faiz;
- ç) hərbi xidmət vəzifələrini (xidməti vəzifələri) yerinə yetirərkən və ya həqiqi hərbi xidmət dövründə xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) almasına, habelə həqiqi hərbi xidmət dövründə xəstələnməsinə görə həqiqi hərbi xidmətə yarasız hesab edilərək həqiqi hərbi xidmətdən (toplanişdan) ehtiyata və ya istefaya buraxıldıqı gündən, həmçinin, ehtiyata və ya istefaya buraxıldıqı gündən həqiqi hərbi xidmət dövründə alınmış xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) və ya xəstəliklə əlaqədar üç il müddətində siğorta olunana əlillik təyin olunduqda:

- I qrup əlilliyə görə - 80 faiz;
- II qrup əlilliyə görə - 60 faiz;
- III qrup əlilliyə görə - 40 faiz;

- d) siğorta olunan həqiqi hərbi xidmətdə (toplanişda) olduğu zaman, bu maddənin a, b və ç bəndlərində nəzərdə tutulmuş hallarla nəticələnməyən:
 - ağır xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) aldıqda - 25 faiz;
 - yüngül xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) aldıqda - 5 faiz.

Müdafiə Nazirliyi
Hüquq İdarəsi

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Quliyev Elşən Etibar oğluna 2014-cü ildə verilmiş şəxsi vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Məsul katib
polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar
Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98
Məktublara şöbəsi: (012) 510-64-28;

Ünvanımız
Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şorq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi
mayor
Vahid MƏHƏRRƏMOV

Qəzetin hesabı
Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur. "Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində səhifələndirilərək "Hərbi nəşriyyat"ın mətbəəsində hazır diaqnozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalar rəy verilir, təqdim edilən yazılar müəllifə qaytarılır.

Lisənziya № 361
Sifariş № 786
Nüsxə 4710